

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

ODJELJAK 1: Identifikacija tvari/smjese i podaci o tvrtki/poduzeću

· **1.1 Identifikacijska oznaka proizvoda**

· **Naziv - trgovačko ime proizvoda:** AKRINOL UNIFLEX WHITE

· **Šifra - kemijsko ime proizvoda:** CAUW

· **1.2 Relevantne identificirane uporabe tvari ili smjese i uporabe koje se ne preporučuju**

U krajnjoj upotrebi cementne smjese i mješavine koje sadrže cement koriste se za izradu građevinskih materijala i elemenata kako za industrijske / profesionalne korisnike (stručnjaci u građevinarstvu) tako i za pojedine krajnje korisnike. Pri tome se cemente i mješavine koje sadrže cemente miješa s vodom, homogenizira i prerađuje u željeni građevinski materijal i građevinski element. Takvi postupci zahtijevaju odgovarajuće postupanje sa suhim (prašina) i s vodom pomiješanim materijalom (cementna pasta, mort ili beton).

Cementni proizvod za keramiku AKRINOL UNIFLEX WHITE, CAUW

· **Faza životnog ciklusa**

C Uporaba u širokoj potrošnji

PW Široka uporaba među profesionalnim radnicima

· **Sektor uporabe**

SU19 Zgradarstvo i građevinarstvo

SU21 Potrošačke uporabe: Privatna kućanstva / šira javnost /potrošači

SU 22 Profesionalne uporabe: Javni sektor (administracija, obrazovanje, zabava, uslužne djelatnosti, obrtništvo)

· **Kategorija kemijskog proizvoda**

PC1 Ljepila, brtvila

AKRINOL UNIFLEX WHITE je višenamjensko građevinsko ljepilo izrađeno na osnovi bijelog cementa.

· **Kategorija postupaka**

PROC9 Prijenos tvari ili smjese u male spremnike (namjenska linija za punjenje, uključujući vaganje)

PROC19 Ručne aktivnosti koje uključuju dodir s rukama

· **Kategorija ispuštanja u okoliš**

ERC2 Formuliranje u smjesu

ERC10a Široka uporaba proizvoda s niskom razinom ispuštanja (na otvorenom)

· **Kategorije proizvoda AC4** Kamen, gips, cement, stakleni i keramički proizvodi

· **Uporaba tvari/pripravaka**

ljepilo za pločice

Bijelo srednjeslojno ljepilo AKRINOL UNIFLEX WHITE upotrebljava se za lijepljenje standardne i teške zidne i podne keramike, mramora, kamena, keramike na problematične podloge (podno grijanje), gips kartonske ploče, za lijepljenje keramike u bazenima, na terasama i balkonima. Upotrebljava se u sloju debljine do 10 mm.

· **1.3 Podaci o dobavljaču koji isporučuje sigurnosno-tehnički list**

· **Proizvođač/uvoznik/distributer:**

JUB d.o.o.

Dol pri Ljubljani 28

1262 DOL PRI LJUBLJANI

SLOVENIJA

T: + 386 1 5884 183

F: + 386 1 5884 250

E: info@jub.si

JUB trgovina i promet d.o.o.

Ulica hrvatskih branitelja 11

10430 SAMOBOR

HRVATSKA

T: +385 1 6194 355

F: +385 16194 350

· **Daljnje informacije se mogu nabaviti:**

TRC JUB

Branko Petrovič, MSc

T: +386 1 5884 185

F: +386 1 5884 227

E: branko.petrovic@jub.eu

(Nastavak na strani 2)

Sigurnosno-tehnički list prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 1)

1.4 Broj telefona za izvanredna stanja

U uredovno vrijeme (8-16 CET): Grupa JUB: +386 1 5884 185

Broj telefona službe za izvanredna stanja: 112 (Državna uprava za zaštitu i spašavanje)

Broj telefona za medicinske informacije: 01-23-48-342 (Centar za kontrolu otrovanja, Institut za medicinska istraživanja i medicinu rada)

ODJELJAK 2: Identifikacija opasnosti

2.1 Razvrstavanje tvari ili smjese

Proizvod je razvrstan kao opasna smjesa sukladno s propisima o razvrstavanju kemikalija, vezano na Uredbu CLP 2008/1272/EU, jer sadrži cement.

Razvrstavanje prema Uredbi (EZ-a) br. 1272/2008 (CLP)

GHS05 nagrizanje

Eye Dam. 1 H318 Uzrokuje teške ozljede oka.

GHS07

Skin Irrit. 2 H315 Nadražuje kožu.

Skin Sens. 1 H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži.

STOT SE 3 H335 Može nadražiti dišni sustav.

2.2 Elementi označivanja prema Uredbi (EZ-a) br. 1272/2008 (CLP)

Označavanje sukladno Uredbi (EZ) br. 1272/2008

Proizvod je razvrstan i označen sukladno Uredbi o razvrstavanju, označavanju i pakiranju.

Piktogrami opasnosti

GHS05 GHS07

Oznaka opasnosti Opasnost

Oznake koje označavaju opasnost:

cement, portland

Oznake upozorenja

H315 Nadražuje kožu.

H318 Uzrokuje teške ozljede oka.

H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži.

H335 Može nadražiti dišni sustav.

Oznake obavijesti

P101 Ako je potrebna liječnička pomoć pokazati spremnik ili naljepnicu

P102 Čuvati izvan dohvata djece.

P103 Prije uporabe pročitati naljepnicu.

P261 Izbjegavati udisanje prašine/dima/plina/maglice/pare/aerosola.

P280 Nositi zaštitne rukavice/zaštitnu odijelo/ zaštitu za oči/ zaštitu za lice.

P305+P351+P338 U SLUČAJU DODIRA S OČIMA: oprezno ispirati vodom nekoliko minuta. Ukloniti kontaktne leće ako ih nosite i ako se one lako uklanjaju. Nastaviti ispirati.

P310 Odmah nazvati CENTAR ZA KONTROLU OTROVANJA/liječnika.

P321 Posebna liječnička obrada (vidjeti na ovoj naljepnici).

P362+P364 Skinuti zagađenu odjeću i oprati je prije ponovne uporabe.

P405 Skladištiti pod ključem.

(Nastavak na strani 3)

Sigurnosno-tehnički list prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 2)

- P501 Odložiti sadržaj /spremnik u skladu s lokalnim/ regionalnim/ nacionalnim/ međunarodnim propisima.
- **Dodatni podaci:**
Sigurnosno-tehnički list dostupan na zahtjev.
 - **Oznaka opasnosti:**
Dodir kože s mokrim cementnom, svježim betonom ili mortom može uzrokovati nadraživanje, dermatitis ili opekline. Može uzrokovati štetu na proizvodima od aluminija ili drugih ne plemenitih metala.
 - **Posebne upute glede opasnosti za čovjeka i okoliš:**
Cement ne ispunjava mjerila za PBT ili vPvB u skladu s Prilogom XIII REACH (Uredba 1907/2006/EU).
Cementna prašina može uzrokovati nadraživanje dišnih puteva.
Kad cement reagira s vodom, na primjer kod pripreme betona ili morta, ili kad se cement navlaži, nastaje jaka lužnata otopina. Zbog visoke alkalnosti, mokar cement može uzrokovati nadraživanje kože i očiju.
Također može uzrokovati alergijsku reakciju pojedinih korisnika zbog sadržaja otopljenog Cr (VI). Kad je to potrebno cementu se dodaje sredstvo za snižavanje sadržaja šestvalentnog kroma (krom VI) ispod granice 0,0002 %.
 - **2.3 Ostale opasnosti**
 - **Rezultati PBT- i vPvB procjena**
 - **PBT:** Ne primjenjuje se.
 - **vPvB:** Ne primjenjuje se.

ODJELJAK 3: Sastav/informacije o sastojcima

- **3.2 Kemijska svojstva: Smjese**
Glavni sastojci proizvoda AKRINOL UNIFLEX WHITE : bijeli cement, polimerno vezivo, silikatna punila, celulozni zgušnjivač.
- **Opis:** Smjesa od sljedećih navedenih materijala s neopasnim primjesama.

Sastojci koji pridonose opasnosti proizvoda:

CAS: 65997-15-1	cement, portland	20,0 - 30,0%
EINECS: 266-043-4	Eye Dam. 1, H318; Skin Irrit. 2, H315; Skin Sens. 1, H317; STOT SE 3, H335	

Dodatne informacije:

Tekst navedenih napomena o opasnostima nalazi se u 16. poglavlju.

ODJELJAK 4: Mjere prve pomoći

- **4.1 Opis mjera prve pomoći**
- **Nakon udisanja:**
Omogućiti dotok većih količina svježeg zraka i za svaki slučaj potražiti liječničku pomoć.
U besvjesnom stanju ležanje i transport u stabilnom bočnom položaju.
- **Nakon dodira s kožom:** Odmah oprati vodom i sapunom te dobro isprati.
- **Nakon dodira s očima:**
Isprati oči tekućom vodom nekoliko minuta i savjetovati se s liječnikom. Oči prilikom ispiranja moraju biti otvorene.
- **Nakon gutanja:** U slučaju trajnih smetnji savjetovati se s liječnikom.
- **4.2 Najvažniji simptomi i učinci, akutni i odgođeni** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.
- **4.3 Navod o potrebi za hitnom liječničkom pomoći i posebnom skrbi**
Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

ODJELJAK 5: Mjere za gašenje požara

- **5.1 Sredstva za gašenje**
- **Prikladna sredstva:** Uskladiti mjere gašenja požara s okolinom.
- **5.2 Posebne opasnosti koje proizlaze iz tvari ili smjese** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

(Nastavak na strani 4)

Sigurnosno-tehnički list prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 3)

- **5.3 Savjeti za gasitelje požara**
- **Posebna oprema za zaštitu vatrogasaca:** Nisu potrebite nikakve posebne mjere.
- **Dodatne informacije**
Izgorjeli ostaci i kontaminirana voda za gašenje moraju se ukloniti shodno propisima organa vlasti.

ODJELJAK 6: Mjere za slučajno ispuštanje

- **6.1 Osobne mjere opreza, zaštitna oprema i postupci za izvanredna stanja** Nositi osobnu zaštitnu odjeću.
- **6.2 Mjere zaštite okoliša**

Ne ispirite cement u kanalizacijsku mrežu ili u drenažne sustave ili u vodne objekte (vodotoke).
Ako je moguće rasuti materijal pokupite u suhom stanju.

Suhi cement

Koristite suhe metode, kao što je vakuumsko čišćenje ili vakuumsko usisavanje (industrijski prijenosni uređaji, opremljeni s filterima za učinkovito čišćenje zraka (EPA i HEPA filtri, EN 1822-1) ili jednakovrijedni uređaji), koji ne uzrokuju prašenje. Za čišćenje nikad ne koristite komprimirani zrak.

Druga mogućnost je brisanje prašine, mokro pometanje ili upotreba vodenih raspršivača ili mlaza (fina maglica, da se spriječi prašenje u zrak) i uklanjanje mulja.

Ako to nije moguće, uklonite mulj s vodom (mokar cement).

Kad mokro čišćenje ili vakuumsko čišćenje nije moguće ili je moguće samo suho čišćenje s četkama, potrebno je osigurati da radnici nose odgovarajuću zaštitnu opremu te da se spriječi širenje prašine.

Izbjegavajte udisanje cementa i dodir s kožom. Rasuti materijal skupite u posudu. Kasnija upotreba je dozvoljena. Prije zbrinjavanja potrebno je provesti solidifikaciju, kao što je opisano u POGLAVLJU 13.

Mokar cement

Mokar cement očistite i spremite u posudu. Ostavite da se materijal osuši i stvrdne prije zbrinjavanja, kao što je opisano u POGLAVLJU 13.

U slučaju da je došlo do izlaska plina ili dospjeća u tlo, izvijestiti o tome nadležne organe.

Ne smije dospjeti u kanalizaciju/površinske vode/podzemne vode.

- **6.3 Metode i materijal za sprječavanje širenja i čišćenje** Voditi brigu da bude dostatno provjetreno.
- **6.4 Uputa na druge odjeljke**
Informacije o sigurnom rukovanju vidi poglavlje 7.
Informacije o osobnoj zaštitnoj opremi vidi poglavlje 8.
Informacije o zbrinjavanju vidi poglavlje 13.

ODJELJAK 7: Rukovanje i skladištenje

- **7.1 Mjere opreza za sigurno rukovanje** U slučaju stručne uporabe nisu potrebite nikakve posebne mjere.
- **Upute za zaštitu od požara i eksplozije:** Nisu potrebite nikakve posebne mjere.
- **7.2 Uvjeti sigurnog skladištenja, uzimajući u obzir moguće inkompatibilnosti**
- **Skladištenje:**
- **Zahtjevi koje skladišni prostori i spremnici moraju ispunjavati:** Spriječiti na siguran način prodiranje u tlo.
- **Upute za zajedničko skladištenje:**
Ne skladištiti zajedno s redukcionim sredstvima, spojevima teških metala, kiselinama i alkalijama.
- **Dodatne informacije o uvjetima skladištenja:**
Spremnik moraju biti nepropusno zatvoreni.
Nadzor sadržaja topivog kroma VI:

Kod cemenata kojima se dodaje reducent za smanjivanje topivog kroma (VI) u skladu s propisima, učinkovitost reducenta prolaskom vremena se smanjuje. Cementne vreće i fili prateća dokumentacija sadrže podatke o datumu pakiranja, uvjetima skladištenja i vremenu skladištenja (rok trajanja), da se sačuva učinkovitost reducenta i time sadržaj topivog kroma VI ispod 0,0002 % ukupne mase suhog cementa pripremljenog za upotrebu, u skladu sa standardom EN 196-10.

Kod neodgovarajućeg skladištenja (utjecaj vlage) ili kod promjene skladišnog prostora djelotvornost sadržanog reducenta se može smanjiti i prije vremena, zbog čega nije moguće isključiti preosjetljivost kod dodira s kožom.

(Nastavak na strani 5)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 4)

• **Klasa skladišta:** Razred skladištenja: 13 – Nezapaljivi čvrsti proizvodi

• **7.3 Posebna krajnja uporaba ili uporabe**

Zapakirane proizvode treba držati u zatvorenim vrećama odignute od tla na hladnom, suhom i zaštićenom prostoru na razmjernom propuhu da se spriječi smanjenje kvalitete. Vreće moraju biti stabilno složene. Ne koristite aluminijske posude za skladištenje ili prijevoz mokrih cementnih smjesa zbog nespojivosti materijala.

ODJELJAK 8: Nadzor nad izloženosti/osobna zaštita

• **Dodatne upute za oblikovanje tehničkih sustava:** Nema daljnjih podataka, vidi točka 7.

• **8.1 Nadzorni parametri**

• **Nadzor izloženosti na radnom mjestu:**

65997-15-1 cement, portland

GVI	Dugotrajna vrijednost: 10* 4** mg/m ³ *ukupna prašina; **respirabilna prašina
-----	---

• **Dodatne informacije:** Kao osnova su služili popisi, koji su bili važeći u trenutku izrade.

• **8.2 Nadzor nad izloženosti**

• **Mjere osobne zaštite:**

• **Opće zaštitne i higijenske mjere:**

Držati dalje od živih namirnica, pića i krme.

Odmah skinuti zamazanu i tekućinom natopljenu odjeću.

Prije pauze i kraja radnog vremena oprati ruke.

Izbjegavati dodir s kožom.

Izbjegavati dodir s očima i kožom.

• **Zaštita organa za disanje:**

Prilikom kratkotrajnog ili neznatnog opterećenja koristiti uređaj za disanje s filtrom; u slučaju intenzivnog, odnosno dužeg izlaganja koristiti uređaj za zaštitu disanja koji je neovisan od okolnog zraka.

Tehničko tehnološki nadzor

Izloženost za 1 mg/m³: Trajanje nije ograničeno (do 480 minuta s izmjenom, 5 izmjena u tjednu)

UPORABA / PROC* - Tehnički ventilacijski uređaj & učinkovitost

Industrijska proizvodnja / izrada hidrauličnih veziva i građevinskih materijala

2,3	Nije potreban
14,26	Nije potreban ili lokalni uređaj, 78 %
5,8b,9	Lokalni uređaj, 78%

Industrijske uporabe suhih hidrauličnih veziva i građevinskih materijala (u prostorima, na otvorenom)

2	Nije potreban
14,22,26	Nije potreban ili lokalni uređaj, 78 %
5,8b,9	Lokalni uređaj, 78%

Industrijske uporabe mokrih suspenzija hidrauličnih veziva i građevinskih materijala

7	Nije potreban ili lokalni uređaj, 78 %
2,5,8b,9,10,13,14	Nije potreban

Profesionalne uporabe suhih hidrauličnih veziva i građevinskih materijala (u prostorima, na otvorenom)

2	Nije potreban ili opće prozračivanje, 29%
9,26	Nije potreban ili lokalna ventilacijska jedinica, 77%
5,8a,8b,14	Nije potreban ili lokalna ventilacijska jedinica, 72%
19	Ventilacijski uređaj ne zadovoljava, upotreba samo u dobro prozračenim prostorima i na otvorenom

Profesionalne uporabe mokrih suspenzija hidrauličnih veziva i građevinskih materijala

11	Nije potreban ili lokalni ventilacijski uređaj, 77%
2,5,8a,8b,9,10,13,14,19	Nije potreban

* PROC su identificirane uporabe i postupci, koji su navedeni u odjeljku 15.

(Nastavak na strani 6)

Sigurnosno-tehnički list prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: **AKRINOL UNIFLEX WHITE**

(Nastavak sa strane 5)

· **Zaštita ruku:**

Zaštitne rukavice

Materijal za rukavice mora biti nepropustan i postojan na proizvod / tvar /pripravak.

S obzirom da nema ispitivanja, ne može se dati preporuka za materijal za rukavice za proizvod / pripremu / mješavinu kemikalija.

Kod odabira materijala za rukavice obratiti pozornost na vrijeme perforacije materijala, stupanj permeacije i degradaciju.

· **Materijal za rukavice**

Odabir prikladnih rukavica ovisi ne samo o materijalu, već i o drugim obilježjima kvalitete i različit je od proizvođača do proizvođača. Kako proizvod predstavlja spoj nekoliko različitih materijala, postojanost materijala za rukavice ne može se izračunati unaprijed i stoga se mora provjeriti prije uporabe.

· **Vrijeme prodiranja materijala za rukavice**

Točno vrijeme perforacije materijala može se saznati kod proizvođača zaštitnih rukavica i treba ga se pridržavati.

· **zaštita očiju:**

Zaštitne naočale, koje nepropustno naliježu

· **Sažetak mjera upravljanja rizikom**

Preporučamo upotrebu kvalitetne radne odjeće i opreme za zaštitu na radu. Upotrebljavati samo opremu, koja je sukladna standardima kako slijedi:

- Primjerene su zaštitne rukavice, koje zadovoljavaju kriterij standarda HRN EN 374.

- Zaštitne naočale moraju biti sukladne standardu HRN EN 166.

- Zaštitna maska za sitne praškaste čestice mora biti sukladna s HRN EN 143 (maska za lice), HRN EN 143 (filtri za zaštitu od čestica), HRN EN 14387 (filtri za plinove i kombinirani filteri).

ODJELJAK 9: Fizikalna i kemijska svojstva

· **9.1 Informacije o osnovnim fizikalnim i kemijskim svojstvima**· **Opće informacije**· **Izgled:**

Oblik: Prašak

Boja: Bijel

Žut

Ljubičast

· **Miris:** Bez mirisa

· **Prag mirisa:** Nije određeno.

· **pH vrijednost kod 20 °C:** 12,5

· **Promjena stanja**

Talište/ledište: Neodređen.

Početno vrelište i raspon vrenja: Neodređen.

· **Plamište:** Nije primjenjiv.

· **Zapaljivost (kruta tvar, plin):** Nije određeno.

· **Temperatura raspada:** Nije određeno.

· **Temperatura samozapaljenja:** Proizvod nije samozapaljiv.

· **Eksplzivna svojstva:** Ne postoji opasnost od eksplozije proizvoda.

(Nastavak na strani 7)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: **AKRINOL UNIFLEX WHITE**

(Nastavak sa strane 6)

· Granice eksplozivnosti:	
Donja:	Nije određeno.
Gornja:	Nije određeno.
· Tlak pare:	
Nije primjenjiv.	
· Gustoća kod 20 °C:	
1,2 g/cm ³	
· Relativna gustoća	
Nije određeno.	
· Gustoća pare	
Nije primjenjiv.	
· Brzina isparavanja	
Nije primjenjiv.	
· Topivost u / Miješanje s vodom:	
Netopiv.	
· Koeficijent raspodjele: n-oktanol/voda:	
Nije određeno.	
· Viskoznost:	
dinamička:	
Nije primjenjiv.	
kinematička:	
Nije primjenjiv.	
· Koncentracija otapala:	
Sadržaj hlapivog	
0,00 %	
Koncentracija čvrstog tijela:	
100,0 %	
· 9.2 Ostale informacije	
Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.	

ODJELJAK 10: Stabilnost i reaktivnost

- **10.1 Reaktivnost** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.
- **10.2 Kemijska stabilnost**
- **Termičko raspadanje / Uvjeti koje treba izbjegavati:** Ne rastvara se kod predviđene uporabe.
- **10.3 Mogućnost opasnih reakcija** Nisu poznate opasne reakcije.
- **10.4 Uvjeti koje treba izbjegavati** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.
- **10.5 Inkompatibilni materijali** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.
- **10.6 Opasni proizvodi raspadanja** Nisu poznati nikakvi opasni proizvodi rastvaranja.

ODJELJAK 11: Toksikološke informacije

- **11.1 Informacije o toksikološkim učincima**
- **Akutna toksičnost** Temeljem dostupnih podataka razvidno je da nisu ispunjeni kriteriji za razvrstavanje.
- **LD/LC50-vrijednosti koje su relevantne za stupnjevanje:**

LD/LC50 vrijednosti proizvoda:
oralno > 2000 mg/kg (štakor)
dermalno > 2000 mg/kg (štakor)
inhalacijsko > 2 mg/kg, 4h (štakor)

- **Primarno nadražujuće djelovanje:**
- **Nagrizanje/nadraživanje kože**
Nadražuje kožu.
- **Ozbiljno oštećenje/nadraživanje očiju**
Uzrokuje teške ozljede oka.
- **Izazivanje preosjetljivosti dišnih putova ili kože**
Može izazvati alergijsku reakciju na koži.
- **Dodatne toksikološke upute:**
Razred opasnosti / Kategorija - Učinak

Akutna otrovnost - dermalno
Granični pokus, kunić, 24 satna izloženost, 2.000 mg/kg tjelesne mase – nema smrtnosti.
Na temelju raspoloživih podataka, mjerila za uvrštavanje nisu ispunjena.

(Nastavak na strani 8)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 7)

 Akutna otrovnost - udisanje

Akutne otrovnosti kod udisanja nisu uočene.

Na temelju raspoloživih podataka, mjerila za uvrštavanje nisu ispunjena.

 Akutna otrovnost - oralno

Na temelju ispitivanja prašine iz cementne peći nema znakova za oralnu toksičnost.

Na temelju raspoloživih podataka, mjerila za uvrštavanje nisu ispunjena.

 Jetkost za kožu/ nadraživanje kože, Kat.2

Cement u dodiru s vlažnom kožom može uzrokovati oticanje, pucanje ili fisure na koži. Dulji dodir s kožom u kombinaciji s abrazijom može uzrokovati teške opekotine.

 Teška oštećenja očiju/nadraživanje, Kat.1

Portland cementni klinker uzrokuje zamućenje vida zbog djelovanja na rožnicu, izračunat indeks nadraživanja je 128.

Obični cement sadrži različite količine portland cementnog klinkera, elektrofilterskog pepela, troske, sadre, prirodnih pucolana, škriljevca, mikrosilike i vapnenca.

Neposredan dodir cementa s rožnicom može uzrokovati oštećenja rožnice zbog mehaničkih opterećenja, trenutno ili kasnije nadraživanje ili upalu. Neposredan dodir s većom količinom cementne prašine ili prskanje mokrog cementa može uzrokovati učinke, od umjerenog nadraživanja očiju (npr. upala očne vjeđe ili blefaritis) do kemijskih opekline i sljepoće.

 Preosjetljivost kože, Kat.1B

Kod pojedinaca se može pojaviti kožni ekcem nakon izlaganja mokroj cementnoj prašini, zbog njegove visoke pH vrijednosti, koja uzrokuje kontaktni dermatitis pri duljem izlaganju, bilo radi imunološke reakcije na topivi krom (VI), koji uzrokuje alergični kontaktni dermatitis.

Reakcija se može pojaviti u različitim oblicima, od blagog osipa do teškog dermatitisa i obično je kombinacija gore navedenih mehanizama.

Ako cement sadrži reducent za topivi Cr(VI), učinkovitost redukcije kromata nije smanjenja u trenutku, kad nije pretekao rok trajanja reducenta.

Učinak preosjetljivosti kože u tom slučaju nije očekivan.

• **Informacije o sljedećim grupama potencijalnih učinaka:**

• **CMR djelovanje (kancerogeno, mutageno i za reproduktivni sistem toksično djelovanje)**

• **Mutageni učinak na spolne stanice**

Temeljem dostupnih podataka razvidno je da nisu ispunjeni kriteriji za razvrstavanje.

• **Karcinogenost** Temeljem dostupnih podataka razvidno je da nisu ispunjeni kriteriji za razvrstavanje.

• **Reproduktivna toksičnost**

Temeljem dostupnih podataka razvidno je da nisu ispunjeni kriteriji za razvrstavanje.

• **TCO – jednokratno izlaganje**

STOT jednokratna Izloženost, kat.3

Cementna prašina može nadražiti grlo i dišne puteve. Kašljanje, kihanje i otežano disanje mogu se pojaviti nakon izlaganja, koja prelaze granične vrijednosti za profesionalno izlaganje.

Općenito, dokazi jasno pokazuju, da profesionalna izloženost cementnoj prašini uzrokuje smanjivanje funkcije disanja. Iako dokazi koji su trenutno na raspolaganju nisu dovoljni za potvrdu veze između doze i reakcije na takve učinke.

Može nadražiti dišni sustav.

• **TCO – ponavljano izlaganje**

STOT ponavljajuća izloženost

Ostaje indikacija za KOPB (kronična opstruktivna plućna bolest). Učinci su akutni zbog visoke izloženosti. Nema opažanja kroničnih učinaka ili učinaka pri niskoj koncentraciji. Na temelju raspoloživih podataka, mjerila za uvrštavanje nisu ispunjena.

• **Opasnost od aspiracije** Temeljem dostupnih podataka razvidno je da nisu ispunjeni kriteriji za razvrstavanje.

CRO

(Nastavak na strani 9)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: **AKRINOL UNIFLEX WHITE**

(Nastavak sa strane 8)

ODJELJAK 12: Ekološke informacije

• **12.1 Toksičnost**

• **Akutna i kronična akvatična otrovnost:**

Cement nije opasan za okoliš. Ekotoksikološka ispitivanja s Portland cementnom na vodenu buhu *Daphnia magna* i *Selanastrum coli* su pokazala samo manji toksikološki učinak. Zato LC50 i EC50 vrijednosti nije bilo moguće odrediti. Nisu utvrđeni nikakvi učinci na sedimente. Ispuštanje velike količine cementa u vodotok može uzrokovati podizanje pH, što pod određenim uvjetima može biti otrovno za vodene organizme.

• **12.2 Postojanost i razgradivost** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

• **12.3 Bioakumulacijski potencijal** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

• **12.4 Pokretljivost u tlu** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

• **Eko-toksično djelovanje:**

• **Ostale upute:**

Nadzor izloženosti okoliša:

Za sprečavanje emisije prašine u okoliš pregledajte mjere tehničko tehnološkog nadzora (potpoglavlje 8.2.1). Primjenjujte sve odgovarajuće mjere za sprečavanje unošenja smjese u vodu (kanalizacija, podzemlje i površinska voda). U pogonima u kojima se rukuje s cementom i vrši prijevoz utovar, istovar i skladištenje potrebno je primjenjivati odgovarajuće tehnološke mjere za ograničavanje ispuštanja prašine u radni okoliš. S mjerama sprečavanja treba posebno osigurati da će se koncentracija cementne prašine za udisanje kretati unutar dozvoljenih rubnih (graničnih) vrijednosti koja je određena za portland cement.

Nadzor izloženosti okoliša za emisije cementnih dijelova u zrak mora biti u skladu s raspoloživom tehnologijom i važećim propisima za opće emisije prašnih dijelova. Nadzor izloženosti okoliša je važan i za vodeni okoliš, jer se emisije cementa u različitim fazama životnog ciklusa (proizvodnja i upotreba) odnose posebno na tlo i otpadne vode. Učinak na vodeni okoliš i ocjena izloženosti uključuje učinak mogućih promjena pH vrijednosti zbog ispuštanja hidroksida na organizme/ekosustave. Toksičnost drugih otopljenih neorganskih iona je u usporedbi s mogućim djelovanjem pH vrijednosti zanemariva. Svi drugi učinci, do kojih bi moglo doći između proizvodnje i upotrebe, morali bi biti samo lokalne prirode. Vrijednosti pH otpadnih i površinskih voda ne smije prelaziti vrijednost $pH=9$, inače može utjecati na uređaje za pročišćavanje komunalnih otpadnih voda i na uređaje za pročišćavanje industrijskih otpadnih voda. Za izradu ocjene izloženosti preporučljiv je postupni pristup:

1. stupanj: Dobiti podatke o pH vrijednosti otpadnih voda i o utjecaju cementa na pH vrijednost istog. Ako je pH vrijednost viša od 9 i može se pretežno pripisati sadržaju cementa, potrebna su daljnja istraživanja za dokaz sigurne uporabe.

2. stupanj: Dobiti podatke o pH vrijednosti ispitane vode, prikupljene na mjestu izlivanja. Vrijednost pH prikupljene vode ne smije prelaziti vrijednost $pH=9$.

3. stupanj: Izmjeriti pH vrijednost u prikupljenoj vodi, na mjestu izlivanja. Ako je pH vrijednost niža od 9, tvar je dokazano sigurna za upotrebu. Ako je pH vrijednost viša od 9, potrebno je pripremiti odgovarajuće mjere za upravljanje rizicima: Pobrinuti se za neutralizaciju otpadnih voda i tako osigurati sigurnu upotrebu cementa kako u fazi proizvodnje tako i u fazi uporabe.

Za izloženost zemljanskog okoliša nisu potrebne posebne mjere za nadzor emisija.

• **Daljnje ekološke upute:**

• **Opće upute:**

Klasa zagađenja vode 1 (Samostupnjevanje): slabo zagađuje vodu

Ne dopustiti da nerazrijeđen, odn. u većim količinama dopije u podzemene vode, vodu ili kanalizaciju.

• **12.5 Rezultati ocjenjivanja svojstava PBT i vPvB**

• **PBT:** Nije primjenjiv.

• **vPvB:** Nije primjenjiv.

• **12.6 Ostali štetni učinci** Nema daljnjih bitnih informacija na raspolaganju.

CRO

(Nastavak na strani 10)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: **AKRINOL UNIFLEX WHITE**

(Nastavak sa strane 9)

ODJELJAK 13: Zbrinjavanje**13.1 Metode obrade otpada**

Zbrinjavanje cementa se mora izvesti u skladu sa zakonskim propisima

1. Proizvod – cement, kojem je istekao rok upotrebe:

Ako sadrži više od 0,0002 % topivog Cr (VI) ne upotrebljavamo ga / prodajemo osim u nadziranim zatvorenim i u cijelosti automatiziranim procesima. Recikliranje ili zbrinjavanje u skladu s gore navedenim propisima ili ponovno dodavanje reducenta.

2. Proizvod – neupotrijebljeni ostatak ili rasuti materijal:

Pokupite neupotrijebljeni ostatak ili rasuti materijal.. Spremnike označite. Po mogućnosti ga ponovno uporabite (važan je rok trajanja i izloženost prašini). U slučaju zbrinjavanja, pomiješajte ga s vodom te uklonite u skladu s »proizvod – nakon dodavanja vode – stvrdnut«

3. Proizvod – mulj

Ostavite da se stvrdne, spriječite ispuštanje u kanalizaciju i drenažne sustave ili u voden puteve (npr. vodotoke) i uklonite kao otpadni beton.

4. Proizvod - po dodavanju vode, stvrdnut

Spriječite ispušt u kanalizaciju. Uklonite stvrdnut materijal kao otpadni beton. Otpad nije opasan otpad već inertan. Klasifikacijski broj otpada: 10 13 14 (Otpadi iz proizvodnje cementnih proizvoda - Otpadni beton i otpadni mulj od betona) ili 1701 01 (Građevinski otpad i otpadki od rušenja objekata - Beton).

• **Preporuka:** Ne smije se zbrinjavati zajedno s komunalnim otpadom. Ne smije dospjeti u kanalizaciju.**• Europski katalog otpada**

10 13 14	otpadni beton i betonski mulj
17 01 01	beton
15 01 01	ambalaža od papira i kartona

• **Onečišćena ambalaža:**• **Preporuka:** Odlaganje shodno propisima nadležnih organa.**ODJELJAK 14: Informacije o prijevozu****• 14.1 UN broj**

Proizvod AKRINOL UNIFLEX WHITE nije razvrstan kao tvar ili smjesa, koja bi sukladno ADR odredbama bila opasna za prijevoz.

• ADR, ADN, IMDG, IATA

poništava

• 14.2 Pravilno otpremno ime prema UN-u**• ADR, ADN, IMDG, IATA**

poništava

• 14.3 Razred(i) opasnosti pri prijevozu**• ADR, ADN, IMDG, IATA****• klasa**

poništava

• 14.4 Skupina pakiranja**• ADR, IMDG, IATA**

poništava

• 14.5 Opasnosti za okoliš

Nije primjenjiv.

• 14.6 Posebne mjere opreza za korisnika

Nije primjenjiv.

• 14.7 Prijevoz u razlivenom stanju u skladu s**Prilogom II. Konvenciji MARPOL i Kodeksom IBC Nije primjenjiv.**

(Nastavak na strani 11)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: **AKRINOL UNIFLEX WHITE**

(Nastavak sa strane 10)

· Transport/daljnji podaci:	
· ADR	
· Ograničene količine	-
· UN "Regulacija modela":	poništava

ODJELJAK 15: Informacije o propisima

15.1 Propisi u području sigurnosti, zdravlja i okoliša/posebni propisi za tvar ili smjesu

U pripremi dokumenta poštivani su slijedeći propisi:

Propisi o zaštiti zdravlja na radu, propisi iz područja kemije i regulative biocidnih proizvoda, pravilnici o razvrstavanju, pakiranju i označavanju kemijskih biocidnih proizvoda te o sigurnosnim listovima za kemikalije i biocidne proizvode, kao i propisi o postupanju s ambalažom te s otpadom.

U skladu s aktualnim kemijskim propisima proizvod za korisnika i okoliš je razvrstan kao opasna tvar ili smjesa zbog sadržaja cementa.

Pri radu i postupanju s proizvodom moraju se poštovati opće sigurnosne mjere.

- **Označivanje sukladno Uredbi (EG) br. 1272/2008 -**
- **Procjena kemijske sigurnosti -**

- **Direktiva 2012/18/EU**
- **Imena opasnih tvari – PRILOG I** Nijedan sastojak nije na popisu
- **Seveso kategorije -**

Nacionalni propisi:

U skladu s 47. točkom priloga XVII Uredbe EU 1907/2006 za cement i cementne pripravke vrijedi preporuka ipotrebe i stavljanja u promet:

1. Cement i pripravci, koji sadrže cement, ne smiju se upotrebljavati ili stavljati u promet, ako u hidratiziranom obliku sadrže više od 0,0002 % topivog kroma (VI) računano na ukupnu suhu masu cementa.

2. Ako su korišteni reducenti, bez obzira na izvođenje drugih odredbi Pravilnika o razvrstavanju, pakiranju i označavanju opasnih tvari i pripravaka za pakirani cement i pripravke, koji sadrže cement, čitljivo i neizbrisivo upisuju podaci o datumu pakiranja te o uvjetima i dozvoljenom vremenu skladištenja, odgovarajućem za zadržavanje djelovanja reducenta i zadržavanje sadržaja topivog kroma (VI) ispod granice, koja je određena u prethodnom proizvodu.

3. Iznimno, stavak 1. i 2. se ne primjenjuju za stavljanje u promet i upotrebu u kontroliranim zatvorenim i potpuno automatiziranim procesima u kojima cement i pripravci koji sadrže cement, obrađuju isključivo sa strojevima i tamo gdje kontakt s kožom nije moguć.

Ostale odredbe, ograničenja i zabrane

PROCESI U KOJIMA SE UPOTREBLJAVAJU CEMENTNI PROIZVODI:

Tabela prikazuje pregled svih odgovarajućih identificiranih upotreba cementa i hidrauličnih veziva na bazi cementa. Sve upotrebe su bile udružene u tim identificiranim upotrebama zbog posebnih uvjeta izloženosti za zdravlje ljudi i okoliša. Za svaku posebnu upotrebu je propisan niz mjera za upravljanje rizicima ili lokalni nadzor (vidi poglavlje 8), koje korisnik cementa ili hidrauličnih veziva na bazi cementa treba poštovati, kako bi izloženost smanjili na prihvatljivu razinu.

PROC - Identificirana uporaba – opis uporabe

2 - Uporaba u zatvorenim, kontinuiranim procesima s povremenom kontroliranom izloženošću npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja hidrauličnih veziva

3 - Uporaba u zatvorenim šaržnim procesima npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja betona

5 - Miješanje ili homogenizacija u šaržnim procesima za izradu smjesa i proizvoda npr. industrijska ili profesionalna proizvodnja betonskih prefabrikata

7 - Industrijsko prskanje npr. industrijska uporaba mokrih suspenzija hidrauličnih veziva s prskanjem

8a - Prijenos tvari ili smjesa (punjenje / pražnjenje) iz / u posude / velike spremnike na nenamjenskim

(Nastavak na strani 12)

Sigurnosno-tehnički list
prema čl.31 Uredbe EZ/1907/2006

Nadnevak tiska: 22.03.2018

Revizija: 09.03.2018

Naziv - trgovačko ime proizvoda: AKRINOL UNIFLEX WHITE

(Nastavak sa strane 11)

- uređajima npr. upotreba cementa u vrećama za pripremu morta
- 8b - Prijenos tvari ili smjesa (punjenje / pražnjenje) iz / u posude / velike spremnike na namjenskim uređajima npr. punjenje silosa, šlepera i cisterni u cementarama
- 9 - Prijenos tvari ili smjesa u male spremnike npr. punjenje cementa u vreće u cementarama - linija
- 10 - Nanošenje s valjkom ili zaglađivanje npr. proizvoda za poboljšanje spoja između površine i završnog proizvoda
- 11 - Neindustrijsko prskanje npr. profesionalna uporaba mokrih suspenzija hidrauličnih veziva s prskanjem
- 13 - Obrada proizvoda s namakanjem i ulijevanjem npr. zaštita građevinskih proizvoda, s premazom radi poboljšanja učinkovitosti proizvoda
- 14 - Proizvodnja smjese ili proizvoda s tabletiranjem, stiskanjem, ekstruzijom, peletiranjem npr. proizvodnja podnih obloga
- 19 - Ručno miješanje s tijesnim spojem i samo s osobnom zaštitnom opremom npr. miješanje mokrog hidrauličnog veziva na gradilištu
- 22 - Potencijalno zatvorena obrada minerala / metala na povišenoj temperaturi u industrijskom okruženju npr. proizvodnja opeke
- 26 - Uporaba čvrstih anorganskih tvari na sobnoj temperaturi npr. miješanje mokrih hidrauličnih veziva

U pripravku na osnovi cementa je sadržaj kroma - Cr (6+) reduciran u skladu s odredbama o razvrstavanju, pakiranju i označavanju opasnih proizvoda.

- **15.2 Procjena kemijske sigurnosti:** Nije izvršena procjena sigurnosti tvari.

ODJELJAK 16: Ostale informacije

- **Značenje oznaka/upozorenja:**

H315 Nadražuje kožu.

H317 Može izazvati alergijsku reakciju na koži.

H318 Uzrokuje teške ozljede oka.

H335 Može nadražiti dišni sustav.

- **Preporučeno ograničenje uporabe**

Navodi u dokumentu se odnose na naše znanje u trenutku pisanja dokumenta. Nisu jamstvo svojstava opisanog proizvoda u smislu zakonskih odredbi za jamstvo.

Davanje tog dokumenta na raspolaganje ne izuzima korisnika proizvoda od njegove odgovornosti da poštuje važeće zakone i propise koji vrijede za taj proizvod. To se posebno odnosi na daljnju prodaju tog proizvoda ili mješavina koje su izrađene iz njega ili proizvoda u području prava industrijskog vlasništva i prava trećih. Ako opisan proizvod prerađujete ili ga miješate s drugim materijalima, navode u dokumentu nije moguće prenijeti na tako izrađen proizvod osim ako to izričito nije rečeno. Pri ponovnom pakiranju proizvoda, korisnik mora priložiti potrebne sigurnosne relevantne informacije.

- **Podaci Davatelj:** TRC JUB, Dol pri Ljubljani

- **Osoba za kontakt:**

mag. Branko Petrovič

TRC-JUB

branko.petrovic@jub.eu

- **Skraćenice i kratice:**

ADR: Accord européen sur le transport des marchandises dangereuses par Route (European Agreement concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)

IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods

IATA: International Air Transport Association

GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals

EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances

ELINCS: European List of Notified Chemical Substances

CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)

VOC: Volatile Organic Compounds (USA, EU)

LC50: Lethal concentration, 50 percent

LD50: Lethal dose, 50 percent

PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic

vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative

Skin Irrit. 2: Nagrizanje/nadraživanje za kožu – Kategorija 2

Eye Dam. 1: Teške ozljede oka/nadražujuće za oko – 1. kategorija

Skin Sens. 1: Izazivanje preosjetljivosti kože – 1. kategorija

STOT SE 3: Specifična toksičnost za ciljane organe (jednokratno izlaganje) – 3. kategorija

- *** Podaci koji su promijenjeni u odnosu na prethodnu verziju** Verzija 1.0, 9.03.2018